

בש"פ 3346/22 - שהד אבו נאג'י נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3346/22

לפני: כבוד השופט י' אלרון

העורר: שהד אבו נאג'י

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי נצרת במ"ת
59701-03-22 מיום 15.5.2022 שניתנה על ידי
השופטת ת' ניסים שי

תאריך הישיבה: כ"א אייר, תשפ"ב (22.5.2022)

בשם העורר: עו"ד גבי שמואל; עו"ד חאלד אבו אחמד

בשם המשיבה: עו"ד נעימה חנאווי-כראם

החלטה

1. לפני ערר לפי סעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים) התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (השופטת ת' ניסים שי) ב-מ"ת 59701-03-22 מיום 15.5.2022, במסגרתה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

רקע והשתלשלות ההליכים

עמוד 1

2. ביום 28.3.2022 הוגש כתב אישום, המונה שני אישומים, כנגד העורר וחברת ת.א ניהול והשקעות 2015 בע"מ (להלן: החברה). האישום הראשון מייחס לעורר ולחברה עבירה של סחיטה באיומים, לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק) (ריבוי מקרים); עבירה של קבלת נכסים שהושגו בפשע, לפי סעיף 411 לחוק; ועבירה של הדחה בחקירה, לפי סעיף 245(ב) לחוק. האישום השני מייחס לעורר ולחברה עבירה של איסור הלבנת הון, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון); ועבירה של איסור עשיית פעולה ברכוש אסור, לפי סעיף 4 לחוק איסור הלבנת הון.

3. על פי עיקרי עובדות כתב האישום, העורר שימש כמנהל פעיל בחברה, העוסקת במתן שירותי מטבע ושירותים פיננסיים. המתלון, מנהל חשבונות, מסר לעורר ולחברה החל משנת 2015 שיקים רבים לשם ניכיון והמרמת למזומן. ביום 13.9.2021 בית משפט השלום בנצרת הוציא צו לתפיסת שיקים המשוכים על שמות לקוחות שונים של החברה, ובתוך כך נתפסו גם שיקים המשוכים על שם המתלון. בעקבות התפיסה, חלק מהשיקים לא כובדו, ובית המשפט הורה להפקיד את השיקים שנתפסו בחשבון האפוטרופוס הכללי, לשם שמירתם לטובת חילוט עתידי.

האישום הראשון - בעקבות כך שחלק מהשיקים נתפסו ולא כובדו, החל העורר לפנות למתלון ולאיים עליו בתדירות גבוהה בדורשו את הכסף עבור השיקים שלא כובדו. הגדיל העורר ואף דרש "עמלה" בדמות ריבית בשיעור 48%-100% בשנה. בעקבות האיומים, המתלון נגב וזייף שיקים ממעסיקו בסך כולל של כ-926,000 ש"ח בעוד העורר איים עליו כי יגלה זאת למעסיקו. בסופו של דבר, סך הכל, שילם המתלון לעורר 1,626,000 ש"ח.

בהמשך, העורר דרש כי המתלון יעביר את הבעלות על ביתו לטובתו. זאת במסגרת מסכת איומים תכופה, בה בין היתר, העורר הגיע לבית המתלון, בשעות מאוחרות של הלילה, מלווה בגברים, צפר במשך דקות ארוכות, הקיף את הבית וקרא לעבר המתלון איומים שונים, כל זאת במטרה להפעיל לחץ ולהטיל אימה על המתלון ובני משפחתו. העורר לא פסק ממעשי האיום וההפחדה בדבר פגיעה בחייו, בגופו, ברכושו ובבני משפחתו של המתלון, אף משזה האחרון התחנן בפניו והשמיע באוזניו כי אינו עומד בכך וכי הוא יתאבד.

האישום השני - כמפורט במסגרת האישום הראשון, המתלון שילם לעורר סך של 1,626,000 ש"ח, ומשסכום זה התקבל כתוצאה מסחיטה ואיומים הוא מהווה רכוש אסור כמשמעותו בחוק איסור הלבנת הון. בנוסף, העורר והחברה עשו פעולה ברכוש אסור בכך שניסו להחליף תמורת מזומן את השיקים המזויפים שקיבלו מהמתלון בשם מעסיקו, זאת כדי להסוות את מקורם ואת זהות בעלי הזכויות בהם, ואף קיבלו בפועל 200,000 ש"ח מהמתלון תמורת חלק מהשיקים.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה לעצור את העורר עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו. בבקשה נטען כי ישנן ראיות לכאורה להוכחת אשמו של העורר, וכי מסוכנותו נלמדת, בין היתר, מעברו הפלילי ה"עשיר" בעבירות תנועה מסכנות חיים; חומרת המעשים המיוחסים לו, תדירותם והאובססיביות הנלווית אליהם; וחשש לשלומם של המתלון ובני משפחתו. כמו כן, נטען כי שחרורו של העורר יוביל לשיבוש מהלכי משפט, ולחשש אפשרי להימלטותו מהדין.

5. בדיון שהתקיים ביום 6.4.2022 הסכים העורר לקיומן של ראיות לכאורה, ועם זאת טען כי עוצמת הראיות אינה מספקת לשם מעצרו עד תום ההליכים.

6. מתסקיר שירות המבחן עולה, בין היתר, כי העורר בעל נטייה להתנהלות אימפולסיבית, וכי הוא מטשטש את מוקדי הקושי בעולמו הפנימי ומתייחס למצבו בקלות ראש. עוד צוין כי הוא סובל מבעיות רפואיות המצריכות מעקב רציף. נקבע כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות עוברת חוק מצדו, נוכח העובדה כי סנקציות שהוטלו עליו בעבר - לא הרתיעוהו מביצוע עבירות, וכן העובדה כי לא קיימת אצלו מודעות לגורמי הסיכון עליהם הוא מעוניין לעבוד באופן טיפולי.

אשר לחלופות המעצר המוצעות צוין כי בני משפחתו וחבריו של העורר נטו לגונן עליו; הפגינו מודעות מצומצמת למיחוס לו בכתב האישום; התקשו להתייחס למאפייניו ולדפוסיו המכשילים; והטילו את מרבית האחריות למעצרו - על המתלונן. לאור כל האמור לעיל, שירות המבחן סיכם כי אינו ממליץ על שחרור העורר ממעצר.

7. בית המשפט המחוזי הדגיש בהחלטתו כי חלופת מעצר אינה מתאימה בסוג העבירות המיוחסות לעורר, מפני שעבירות אלו מקימות חשש לשיבוש הליכי משפט ומלמדות על מסוכנות גבוהה. קל וחומר בנדון דנן, בו חומרת האיומים והיקפם - "לא ידעו שובע"; המעשים נעשו תוך "תחכום", שימוש באמצעים שונים והסתייעות באחרים; וחלק מהמעשים בוצעו בהיות העורר תחת פיקוח אלקטרוני. עוד נתן דעתו בית המשפט המחוזי למצבו הרפואי של העורר, והבהיר כי חזקה על שירות בתי הסוהר כי יוכל לספק את צרכי העורר בהקשר זה.

לבסוף, אף שבית המשפט המחוזי התרשם לחיוב מהמפקחים המוצעים, נקבע כי הם אינם מודעים לפוטנציאל הסיכון הנשקף מהעורר, וכי נדמה שזה האחרון לא יסור למרותם ולא יקיים את התנאים שייקבעו לו. אשר על כן, בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים בעניינו.

טענות הצדדים בערר

8. לטענת העורר, יש להורות על העברתו לחלופת מעצר או למעצר בפיקוח אלקטרוני, חלף מעצרו מאחורי סורג ובריא. נטען כי בית המשפט המחוזי שגה כאשר אימץ את עמדת שירות המבחן ביחס למפקחים המוצעים, למרות שהתרשם לחיוב ממפקחים חדשים שהוצעו; וכי קביעת בית המשפט לפיה מעשי העורר בוצעו עת היה בפיקוח אלקטרוני - בטעות יסודה.

בנוסף, לשיטת העורר בית המשפט המחוזי לא העניק משקל ראוי למצבו הרפואי הקשה, אשר יש בו כדי להוות שיקול בבחינת חלופת מעצרו.

9. מנגד, המשיבה סומכת ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי תוך שמדגישה כי זו הולמת את הכלל בעבירות המיוחסות לעורר, בפרט נוכח היקף המעשים וחומרתם בעניינו. בנוסף המשיבה שבה על המלצת שירות המבחן לפיה מסוכנותו של העורר גבוהה, והמפקחים אשר הוצעו בעניינו אינם מתאימים.

עוד נטען כי מצבו הרפואי של העורר אינו מאיין את המסוכנות - כפי שמלמדים מעשיו, וממילא, חזקה על שירות בתי הסוהר כי ידע לטפל ולהתמודד עם מצב זה.

10. לאחר שעיינתי בערר, ושמעתי את טענות באי כוח הצדדים בדיון שנערך לפניי, הגעתי למסקנה כי דין הערר להידחות.

11. לעורר מיוחסות עבירות חמורות של סחיטה באיומים, אלו נמשכו זמן ניכר, כאשר העורר לא בחל באמצעים, כלפי המתלונן ובני משפחתו כאחד, באימו כי ייפגע בכל אשר להם, ומבלי משים לתחנוני המתלונן המבקש על חייו ועל חיי בני משפחתו.

12. עבירות אלו נושאות בחיקן מסוכנות כלפי הציבור בכלל וכלפי המתלונן ובני משפחתו בפרט אשר העורר הטיל עליהם אימתו חדשות לבקרים והדיר שינה מעיניהם אף כשביקשו למצוא מחסה בביתם (בש"פ 7322/03 עמר נ' מדינת ישראל (14.8.2003)). בנוסף, החשש משיבוש הליכי משפט קרוב ומוחשי בעבירות אלו משהעורר בנקל ימצא דרכים להטיל חיתתו על המתלונן העשוי לסור להוראותיו כדי להגן על שלומו ושלומו בני משפחתו (בש"פ 6092/19 אלול נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (6.10.2019)). משכך, נקבע זה מכבר כי בעבירות אלו, ככלל, אין מקום להורות על חלופת מעצר (בש"פ 842/11 פישמן נ' מדינת ישראל (7.2.2011)).

13. מצבו הרפואי של העורר לא נעלם מעיני, ואני סמוך ובטוח כי שירות בתי הסוהר יידע להתמודד עם בעיה זו על הדרך הטובה ביותר, ויספק לעורר את כל צרכיו הרפואיים בשהותו במעצר. מכל מקום, אין במצבו הרפואי של העורר כדי לאיין את מסוכנותו ואת החשש לשיבוש הליכי משפט, ולפיכך חלופת מעצר אינה מתאימה בעניינו.

14. סוף דבר, הערר נדחה.

24.5.2022

ש ו פ ט